

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **H., a.s.**, IČO: X., so sídlom v P., proti žalovanej **E. G.**, bývajúcej v P., t. č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou Mgr. L. N., zamestnankyňou Okresného súdu Prešov , o **zaplatenie 164,48 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11 C 107/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v P. z 25. februára 2013 sp. zn. 1 Co 136/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov rozsudkom z 5. októbra 2012 č. k. 11 C 107/2012-34: I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi do 3 dní sumu 44,78 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,024 % denne od 26. augusta 2009 do zaplataenia, II. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, III. rozhodol o trovách konania. Proti výrokom II. a III. podal žalobca odvolanie.

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 25. februára 2013 sp. zn. 1 Co 136/2012 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa „vo výroku o zamietnutí žaloby s výnimkou výroku o zmluvnej pokute“. Zároveň zrušil napadnutý rozsudok „vo výroku o zamietnutí žaloby vo vzťahu k zmluvnej pokute, t.j. vo vzťahu k sume 11,40 € vo výroku o trovách konania“; v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Proti potvrdzujúcemu výroku uvedeného rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 237 písm. f/ O.s.p. Poukázal na to, že v danom prípade bola 23. mája 2008 uzavretá úverová zmluva a sporným bolo medziiným

to, či zmluva mala obsahovať údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miere nákladov. Odvolací súd potvrdil prvostupňový rozsudok ako vecne správny bez toho, aby sa vôbec zaoberal stanoviskom Ministerstva financií Slovenskej republiky vydaným k tejto veci, teda bez ohľadu na skúmanie časového momentu vzniku povinnosti veriteľov uvádzať predmetný údaj v úverových zmluvách. Podľa jeho názoru spočíva napadnutý rozsudok na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), ktoré prehliada, že veritelia boli povinní predmetný údaj uvádzať v úverových zmluvách až od 29. júna 2008. Z týchto dôvodov žalobca žiadal napadnutý värok rozsudku odvolacieho súdu zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), za ktorého koná jeho zamestnanec s právnickým vzdelaním (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu (výroku rozhodnutia), ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom. Vychádzal pritom z týchto zásad a ustanovení právnych predpisov:

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie v občianskom súdnom konaní je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým môže dovolací súd zasiahnuť do už odvolacím súdom právoplatne nastoleného stavu právnej istoty účastníkov konania o predmete konania. Preto dovolanie neslúži na nápravu akýchkoľvek väd prvostupňovej alebo druhostupňovej fázy základného konania, ale len väd, ktorých závažnosť zákonodarca povýšil nad právnu istotu účastníkov konania (I. ÚS 35/2013).

Dovolanie možno podať iba ak to výslovne pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Občiansky súdny poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu výslovne uvedeným v zákone [viď § 238 O.s.p. (pokiaľ ide o rozsudok) a § 239 O.s.p. (pokiaľ ide o uznesenie)], alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných závažných procesných väd (viď § 237 O.s.p.).

Dovoláním je v danom prípade napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

V preskúmvanej veci nie je dovoláním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie smeruje proti takému potvrdzujúcemu (výroku) rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nemá znaky rozsudkov uvedených v § 238 ods. 3 O.s.p. Vzhľadom na to, že odvolací súd v tejto veci dosiaľ nerozhodoval, a preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.), treba uzavrieť, že prípustnosť dovolania žalobcu z § 238 O.s.p. nevyplýva. Jeho dovolanie by vzhľadom na to bolo procesne prípustné, iba ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p.

O procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p. ide, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania

významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999 a R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je však významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je záver (zistenie) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Žalobca v dovolaní tvrdí, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv – viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Z obsahu dovolania vyplýva, že k dovolateľom tvrdenému odňatiu možnosti pred súdom konať (v zmysle znemožnenia realizácie jeho procesných oprávnení) malo dôjsť rozhodnutím odvolacieho súdu, ktoré prehliada významné skutkové okolnosti a spočíva na nesprávnych právnych záveroch; dovolanie tiež naznačuje, že napadnutý rozsudok nie je dostatočne odôvodnený.

Na posúdenie prípustnosti dovolania – aj z aspektov významných v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. – je zásadne príslušný dovolací súd (viď IV. ÚS 238/07). K uvedenej argumentácii dovolací súd uvádza nasledovné:

1. Žalobca neuvádza, ktoré procesné oprávnenie mu odvolací súd odňal, resp. realizáciu ktorého procesného oprávnenia mu znemožnil.

Najvyšší súd v rozhodnutí publikovanom pod R 125/1999 uviedol, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nemožno extenzívne vykladať v súvislosti s postupom súdu vtedy, ak ide o faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Rovnako v uznesení z 11. júla 2012 sp. zn. 5 Cdo 201/2011 konštatoval, že „za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať rozhodnutie, ako výsledok vecnej rozhodovacej činnosti súdu“. V súlade s tým pod postupom súdu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. možno rozumieť len faktickú procesnú (ne)činnosť súdu, teda procedúru prejednávania veci, ktorá predchádza vydaniu konečného rozhodnutia a ktorá má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania a zmarenie možnosti jeho aktívnej účasti na konaní (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 10. októbra 2012 sp. zn. 6 Cdo 90/2012, 91/2012).

V preskúmvanej veci žalobca spochybňuje správnosť tej činnosti odvolacieho súdu, v rámci ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu a na tom základe podáva záväzný úsudok o prejednávanej veci. Táto činnosť súdu sa označuje ako právne posúdenie veci. Z rozhodujúceho – obsahového – hľadiska teda žalobca nenamieta existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ale (len) správnosť právneho posúdenia veci.

2. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže žalobca uvedený dovolací dôvod uplatnil v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnuté rozhodnutie posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

Pokiaľ odvolací súd prípadne (ako tvrdí žalobca) nesprávne interpretoval alebo aplikoval niektoré ustanovenie zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, nezakladala by táto nesprávnosť prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

3. Pre prípad, že žalobca namieta to, že k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p. došlo v dôsledku neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení súdov, dovolací súd uvádza, že takáto nesprávnosť by mohla viesť k vecne nesprávnemu rozhodnutiu súdu, nezakladala by ale procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

Najvyšší súd dodáva, že konštantne zastáva názor, v zmysle ktorého ani nesprávne hodnotenie dôkazov nezakladá procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. f/ O.s.p. (porovnaj napríklad uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011 a 5 Cdo 24/2012). V prípade nesprávnosti hodnotenia dôkazov nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. (viď R 42/1993).

4. Pokiaľ dovolanie obsahuje námietku, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, dovolací súd uvádza, že judikatúrou najvyššieho súdu (R 111/1998) je nepreskúmateľnosť považovaná za tzv. inú (v § 237 O.s.p. neuvedenú) procesnú vadu, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá.

Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 uviedol, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“. Na doloženie aktuálnosti tohto právneho náhľadu na danú problematiku dovolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. marca 2014 sp. zn. IV. ÚS 196/2014, v ktorom tento súd zotrval „na opakovane vyslovenom závere (napr. IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012) o ústavnej udržateľnosti názoru najvyššieho súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“.

5. Keďže prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodit' zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, najvyšší súd odmietol jeho dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti

ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania (z procesných dôvodov) sa nezaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní právo na náhradu trov vzniklo žalovanej (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na rozhodnutie o priznaní uvedenej náhrady (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. júna 2014

JUDr. Emil Francisci, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková